

ریاست جمهوری

معاونت علمی و فناوری

سازمان زیست فناوری

درخواست ارسال پیشنهادیه (RFP)

عنوان طرح: بررسی قوانین، تدوین و ارائه لایحه توجیهی اصلاح قانون مالکیت معنوی با هدف شامل ساختن حمایت از اختراعات و اکتشافات زیست فناوری و مهندسی ژنتیک

متقاضی: کارگروه زیست فناوری کشاورزی

آخرین مهلت ارائه پیشنهاد طرح:

۹۷/۱۱/۰۵

ریاست جمهوری
سازمان علمی و فناوری
سازمان زیست فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد طرح

تاریخ تهیه:

۹۷/۰۹

بررسی قوانین، تدوین و ارائه لایحه توجیهی اصلاح قانون مالکیت معنوی با هدف شامل ساختن حمایت از اختراعات و اکتشافات زیست فناوری و مهندسی ژنتیک

۱. چکیده طرح

یکی از مشکلات مرتبط با توسعه بهره‌برداری از فناوری مهندسی ژنتیک گیاهی و محصولات تراریخته در کشور، با حوزه ثبت اختراعات و اکتشافات زیست فناوری ارتباط دارد. به نظر می‌رسد که قوانین و مقررات مالکیت فکری در کشور به گونه‌ای نیست که تمام حوزه‌ها و جنبه‌های فناوری را در بر گرفته و بتوان کشفیات مربوط به توسعه ژن‌های مهم از نظر کشاورزی، انواع قطعات ژنی، سازه‌های مربوط به انتقال ژن، تولید گیاهان تراریخت و رویدادهای جدید تراریختی را به آسانی ثبت کرد. از این رو، نیاز به بررسی قوانین داخلی کشور در این حوزه، تبیین چگونگی دریافت حقوق ثبت مالکیت فکری در این حوزه‌ها، تشخیص نقاط ضعف احتمالی در قوانین موجود، ارائه پیشنهادهای برای اصلاح قوانین موجود در قالب لایحه پیشنهادیه قانونی و تهیه طرح توجیهی برای لایحه موجود جهت ارائه به مجلس شورای اسلامی و تصویب در آن مجلس محترم است.

۲. بیان مساله

فناوری مهندسی ژنتیک گیاهی و محصولات تراریخته مدرن‌ترین رهاورد دانش بشری در حوزه کشاورزی طی چند دهه اخیر بوده است. این فناوری، به دلیل توانمندیهای بسیار زیادی که برای حل چالش‌های پیش روی بشر در حوزه تامین غذا دارد، در دو دهه اخیر از اقبال جهانی بسیار بالایی برخوردار شده است. در ایران نیز فناوری مهندسی ژنتیک گیاهی قدمتی قابل توجه در حد دو دهه دارد. این فناوری از مدتها قبل قادر بود که به کشاورزی کشور کمک کند و اگر شرایط حاکم بر فضای قانونگذاری و مدیریتی جامعه اجازه داده بود، این فناوری اکنون به عنوان یک فناوری تثبیت شده از جایگاه ارزشمند خود در رفع بخشی از مشکلات کشاورزی ایران برخوردار شده بود. با این حال، روند توسعه این فناوری در ایران، هنوز هم با موانعی در حوزه تصمیم سازی مواجه است. اندکی مطالعه در تاریخچه فناوری محصولات تراریخته به ما نشان می‌دهد که دنیا نیز برای توسعه این فناوری با موانع مشابهی مواجه بوده است، اما با توسل به راهکارهای علمی، فنی و قانونی مناسب در حوزه ایمنی زیستی از این موانع عبور کرده است.

یکی از مشکلات مرتبط با توسعه بهره‌برداری از این فناوری در کشور، با حوزه ثبت اختراعات و اکتشافات زیست فناوری ارتباط دارد. به نظر می‌رسد که قوانین و مقررات مالکیت فکری در کشور به گونه‌ای نیست که تمام حوزه‌ها و جنبه‌های فناوری را در بر گرفته و بتوان کشفیات مربوط به توسعه ژن‌های مهم از نظر کشاورزی، قطعات ژنی از جمله، اینترون‌ها، پروموتورها، ترمیناتور، توالی‌های شاخص و رهبر، ساخت سازه‌های ژنی، ساخت سازه‌های پلاسمیدی و سایر سازه‌های مربوط

ریاست جمهوری
سازمان علمی و فناوری
سازمان زیست فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد طرح

تاریخ تهیه:

۹۷/۰۹

بررسی قوانین، تدوین و ارائه لایحه توجیهی اصلاح قانون مالکیت معنوی با هدف شامل ساختن حمایت از اختراعات و اکتشافات زیست فناوری و مهندسی ژنتیک

به انتقال ژن، تولید گیاهان تراریخت و رویدادهای جدید تراریختی را به آسانی ثبت کرد. از این رو، هدف این پروپوزال، بررسی قوانین داخلی کشور در این حوزه، تبیین چگونگی دریافت حقوق ثبت مالکیت فکری در این حوزه‌ها، تشخیص نقاط ضعف احتمالی در قوانین موجود، ارائه پیشنهادهای برای اصلاح قوانین موجود در قالب لایحه پیشنهادیه قانونی و تهیه طرح توجیهی برای لایحه موجود جهت ارائه به مجلس شورای اسلامی و تصویب در آن مجلس محترم است.

۳. اهداف مدنظر طرح

۱. تبیین چگونگی استفاده از ظرفیت‌های قانونی برای ثبت اختراعات و اکتشافات حوزه زیست فناوری.
۲. تهیه لایحه اصلاح قانون مالکیت فکری برای محصولات زیست فناوری با تاکید بر محصولات مهندسی ژنتیک.
۳. تهیه طرح توجیهی لایحه اصلاح قانون مالکیت فکری برای محصولات زیست فناوری با تاکید بر محصولات مهندسی ژنتیک.

۴. ذینفعان طرح

بهره‌برداران این برنامه کلیه پژوهشگران در حوزه زیست فناوری، شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه زیست فناوری و مهندسی ژنتیک، اداره مالکیت صنعتی به عنوان متولی ثبت اختراعات و اکتشافات خواهند بود.

۵. رؤس شرح خدمات مورد انتظار

- بررسی قوانین مختلف ثبت اختراع و حمایت از حقوق مصنفیت و مالکیت فکری در کشور؛
- انطباق دادن مفاد قوانین موجود برای ثبت توالی‌های مهم DNA، RNA، پروتئین؛
- انطباق دادن قوانین موجود برای ثبت حق اختراع و اکتشاف برای ارگانیسم‌های مرتبط با زیست فناوری، ژن‌های مهم از نظر زراعی و صنعتی، قطعات ژنی شامل اینترون، پروموتور، ترمیناتور، توالی‌های شاخص و رهبر، افزاینده‌ها و کاهنده‌ها، سازه‌های ژنی جدید، سازه‌های ناقل‌های مورد استفاده در زیست فناوری از جمله پلاسمید، کاسمید، فاژمید، کروموزوم‌های مصنوعی باکتری‌ها (BACs)، کروموزوم‌های مصنوعی مخمیری (YACs)، سایر کروموزوم‌های مصنوعی، و سایر توالی‌های مهم؛

ریاست جمهوری
سازمان علمی و فناوری
سازمان زیست فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد طرح

تاریخ تهیه:

۹۷/۰۹

بررسی قوانین، تدوین و ارائه لایحه توجیهی اصلاح قانون مالکیت معنوی با هدف شامل ساختن حمایت از اختراعات و اکتشافات زیست فناوری و مهندسی ژنتیک

- انطباق دادن قوانین برای ثبت حق اختراع رخدادهای تراریخت جدید؛
- پیشنهاد برای استفاده از ظرفیت‌های قانونی برای استفاده از آنها در جهت حفظ حقوق مالکیت فکری در حوزه‌های فوق‌الذکر؛
- شناسایی نقاط ضعف احتمالی موجود در قوانین که به هر ترتیب مانع ثبت قانونی موارد فوق می‌شود؛
- پیشنهاد برای اصلاح قوانین در قالب لایحه قابل ارائه به مجلس شورای اسلامی به گونه‌ای با برطرف شدن نواقص احتمالی قانون، حداکثر ظرفیت قانونی برای حمایت از حقوق مالکیت فکری در حوزه‌های فوق‌الذکر به وجود آید.
- تهیه طرح توجیهی لایحه اصلاحی فوق‌الذکر.

۶. خروجی مورد انتظار طرح

۱. تهیه راهنمای فنی ثبت ژن‌ها، قطعات ژنی، رخدادهای ترارخته و ناقل‌ها.
۲. تهیه اصلاحیه قوانین مرتبط با حقوق مالکیت فکری و مصنفین و مولفین به نحوی که حمایت از اختراعات و اکتشافات نیز مورد شمول قوانین مذکور قرار گیرد.
۳. تهیه لایحه جدید برای حمایت از مالکیت فکری در حوزه زیست فناوری برای ارائه به مجلس شورای اسلامی
۴. تهیه طرح توجیهی لایحه بند ۲ و ۳.

۷. برآورد زمانی انجام طرح

کلیه مراحل اجرایی این طرح (مذکور بند ۵) به مدت پنج ماه از زمان تصویب و ابلاغ انجام شود.

۸. استانداردهای مورد انتظار برای انجام طرح

۹. فرآیند تحویل طرح به ستاد

۱۰. حداقل تخصص‌ها و تجربیات مورد انتظار تیم پیشنهاددهنده

- مهندسی ژنتیک گیاهی

ریاست جمهوری

معاونت علمی و فناوری

ستاد توسعه زیست فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد طرح

تاریخ تهیه:

۹۷/۰۹

بررسی قوانین، تدوین و ارائه لایحه توجیهی اصلاح قانون مالکیت معنوی با هدف شامل ساختن حمایت از اختراعات و اکتشافات زیست فناوری و مهندسی ژنتیک

• ایمنی زیستی

• حقوق و قوانین ملی مالکیت معنوی و اشراف به قوانین بین المللی مرتبط

۱۱. چارچوب پروپوزال

کلیه پیشنهادات باید در قالب چارچوب تعریف شده برای پروپوزال که در پیوست موجود می باشد تهیه و ارسال گردد.

۱۲. نحوه ارسال پروپوزال و اطلاعات تماس

پروپوزال ها بعد از تهیه باید به ستاد توسعه زیست فناوری به ایمیل زیر ارسال شوند.

پست الکترونیکی: seifsahandi@gmail.com

گیرنده: کارگروه زیست فناوری کشاورزی

رابط: آقای مهدی سیف سهندی

شماره تماس: ۸۸۶۱۳۶۰۴ داخلی ۲۱۶

فایل ارسال شده